Lietas arhīva Nr. A42-00864-20/19
ECLI:LV:ADRJRIT:2020:0629.A420265119.9.S

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

S P R I E D U
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā 2020.gada 29.jūnijā

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente Aiga Putniņa, tiesnesis Romāns Dončenko, tiesnese Daiga Lubāne,

piedaloties SIA „BITE Latvija" pārstāvjiem /pers. A/ un zvērinātam advokātam Sandim Bērtaitim, SIA „Tele2" pārstāvjiem /pers. B/ un /pers. C/, atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Iepirkumu uzraudzības biroja pārstāvei /pers. D/ un Zemkopības ministrijas pārstāvjiem /pers. E/ un /pers. F/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja apvienoto administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA „BITE Latvija" un SIA „Tele2" pieteikumu par Iepirkumu uzraudzības biroja iesniegumu izskatīšanas komisijas 2019.gada 29.augusta lēmuma Nr.4?1.2/19?119 atzīšanu par prettiesisku.

Aprakstošā daļa

[1] Zemkopības ministrija (turpmāk – pasūtītāja) 2019.gada 16.jūnijā izsludināja atklātu konkursu „Mobilo sakaru operatoru sniegto pakalpojumu iegāde Zemkopības ministrijai un tās padotībā esošajām tiešās pārvaldes iestādēm" (id.Nr.ZM 2019/11_ELFLA_EJZF) (turpmāk – iepirkums).

[2] Uzskatot par nepieciešamu dzēst iepirkuma nolikuma 3.6.punktā noteikto mobilo sakaru pakalpojumu pieejamības rādītāju vērtēšanas P2 kritērija 64.–69.punktu (punkti tiek piešķirti atbilstoši bāzes staciju skaitam dažādās frekvencēs), SIA „Tele2" vērsās ar iesniegumu Iepirkumu uzraudzības biroja iesniegumu izskatīšanas komisijā (turpmāk – birojs).

Ar biroja 2019.gada 25.jūlija lēmumu Nr.4-1.2/19/98 (turpmāk arī – sākotnējais lēmums) pasūtītājai uzlikts par pienākumu atcelt P2 kritērija 64.–69.punktu un aizliegts bez attiecīgu grozījumu veikšanas turpināt iepirkumu. Lēmumā atzīts, ka bāzes staciju skaits kā saimnieciski izdevīgākā piedāvājuma izvēles kritērijs ir saistīts ar iepirkuma priekšmetu un raksturo tā kvalitāti, vienlaikus no iepirkuma nolikuma un pasūtītājas paskaidrojumiem nav skaidrs punktu sadalījums starp bāzes stacijām dažādās frekvencēs.

[3] Ņemot vērā biroja lēmumu, pasūtītāja 2019.gada 6.augustā izdarīja grozījumus P2 kritērija 64.–69.punktā, diferencējot punktu sadalījumu par bāzes stacijām dažādās frekvencēs.

[4] SIA „BITE Latvija" un SIA „Tele2" (turpmāk arī abas kopā – pieteicējas) apstrīdēja iepirkuma nolikuma prasības birojā.

SIA „BITE Latvija" iebilda par iepirkuma nolikumā ietverto punktu piešķiršanu atkarībā no bāzes staciju skaita (P2 kritērija 64.–69.punkts) un klientu apkalpošanas punktu skaita (P2 kritērija 70.punkts), kā arī par nepieciešamību nodrošināt „Call back" funkciju (tehniskās specifikācijas 12.7.punkts).

Savukārt SIA „Tele2" iebilda par biroja sākotnējā lēmuma nepienācīgu izpildi (P2 kritērija 64.–69.punkta neizslēgšana), kā arī par informācijas par mobilo sakaru nodrošinājuma rādītājiem iegūšanu no VAS „Elektroniskie sakari" tīmekļvietnes (noteikums ietverts iepirkuma nolikuma 3.6.punktā).

[5] Ar biroja 2019.gada 29.augusta lēmumu Nr.4?1.2/19?119 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) iepirkuma nolikumā ietvertās prasības atstātas spēkā, lēmumu pamatojot ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[5.1] *Par SIA „BITE Latvija" iebildumiem*

[5.1.1] Iebildums par punktu piešķiršanu atkarībā no bāzes staciju skaita šajā iepirkumā jau ir vērtēts biroja sākotnējā lēmumā, līdz ar to SIA „BITE Latvija" iesniegums šajā daļā ir atstājams bez izskatīšanas.

[5.1.2] Birojs jau iepriekš līdzīgos iepirkumos ir vērtējis mobilo elektronisko sakaru bāzes staciju skaita noteiktos radiofrekvenču diapozonos kā kritērija izmantošanu saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma izvēlē. No šo lietu ietvaros kompetento iestāžu skaidrojumiem izriet bāzes staciju un to atbalstīto radiofrekvenču diapazonu tieša saistība ar mobilo sakaru operatoru sniegto pakalpojumu kvalitāti, ko nenoliedz arī SIA „BITE Latvija". No pasūtītājas paskaidrotā izriet, ka mobilo sakaru operatoru sniegtie pakalpojumi ir jānodrošina visā Latvijas teritorijā (gan pilsētās, gan lauku teritorijās), līdz ar to, biroja ieskatā, nav apšaubāms, ka bāzes stacijas, kuras tiek uzskaitītas atkarībā no atbalstīto radiofrekvenču diapazoniem, var pasūtītājai sniegt lielāku drošību par pakalpojuma pieejamību.

[5.1.3] No SIA „BITE Latvija" iebildumu būtības izriet, ka tieši jaudas lielumam (W) būtu jābūt tam aspektam, saskaņā ar kuru būtu jāvērtē mobilā tīkla pārklājums. Attiecībā uz minēto birojs norādījis, ka, neiekļaujot šādu kritēriju (punktu skaits par to, kādu jaudu pretendents nodrošina)

nolikumā, konkurence netiek sašaurināta, bet gan paplašināta. Kaut arī tas, iespējams, ir pakalpojuma kvalitāti raksturojošs lielums, pasūtītājai nav pienākums punktus piešķirt par visiem faktoriem, kas ietekmē pakalpojuma kvalitāti, tā ir pasūtītājas pašas atbildība.

[5.1.4] Attiecībā uz SIA „BITE Latvija" norādi, ka minēto nolikuma prasību dēļ SIA „Latvijas Mobilais Telefons" faktiski kļūst par vienīgo atbilstošo pretendentu, birojs norāda, ka allaž būs kāds pretendents, kurš kādā no vērtēšanas kritērijiem saņems augstāko punktu skaitu. P2 kritēriju īpatsvars (90 punkti), salīdzinot ar kopējo maksimāli iegūstamo punktu skaitu (335 punkti), ir neliels. Pasūtītāja izvirzīto prasību ekonomisko lietderīgumu un adekvātumu, ciktāl tas nediskriminē pretendentu vai nekropļo konkurenci, novērtē tieši pretendents, kurš izvēlas piedalīties iepirkumā un par kādu cenu.

[5.1.5] Attiecībā uz klientu apkalpošanas punktu skaitu Latvijā birojs nenoliedz, ka ar mobilo sakaru darbību radušās problēmas iespējams risināt ar citām metodēm (attālināti vai ar kurjeru). Vienlaikus birojs norāda, ka tam nav pamata viennozīmīgi apgalvot, ka tuvumā esošs klientu apkalpošanas punkts nevarētu panākt operatīvāku risinājumu. Tieši pasūtītāja ir tā persona, kura vislabāk zina savas vajadzības un to, kā tai ir ērtāk nodrošināt iestāžu darbu.

[5.2] *Par SIA „Tele2" iebildumiem*

[5.2.1] Ar biroja sākotnējo lēmumu pasūtītājai netika uzlikts par pienākumu izslēgt P2 kritērija 64.–69.punktā esošos nosacījumus par radiofrekvenču diapazoniem vai šajos punktos noteikto kārtību kopumā. Tā kā no pasūtītājas paskaidrojumiem izrietēja, ka punktu sadalījums šajās pozīcijās ir nejaušs, tika pieņemts lēmums aizliegt turpināt iepirkumu bez atbilstošu grozījumu veikšanas. Atbilstoši grozījumiem iepirkuma nolikumā pasūtītāja ir mainījusi punktu īpatsvara aprēķinu, ņemot vērā kopējo bāzes staciju skaitu konkrētajos radiofrekvenču diapazonos un iesaistīto iestāžu vajadzības. Tādējādi birojam vairs nav pamata izdarīt secinājumu, ka punktu sadalījums ir izvēlēts nejauši.

[5.2.2] Attiecībā uz SIA „Tele2" iebildumu par to, ka VAS „Elektroniskie sakari" tīmekļvietne satur informāciju nevis par bāzes staciju skaitu, bet gan par izsniegto radiofrekvenču piešķīruma lietošanas atļauju skaitu, un jebkurš no pretendentiem var pieteikt neierobežotu skaitu atļauju bez saistībām bāzes staciju nodot ekspluatācijā, birojs norāda, ka tas ir pretrunā ar Ministru kabineta 2006.gada 6.jūnija noteikumiem Nr.453 „Noteikumi par radiofrekvences piešķīruma lietošanas atļaujām". No minētajos noteikumos ietvertā regulējuma izriet, ka VAS „Elektroniskie sakari" izsniedz atļauju konkrētai radioiekārtai un tās ekspluatēšanai, uz ko pasūtītāja arī paļaujas, jo ir neloģiski ieguldīt līdzekļus bāzes stacijas uzstādīšanā, bet nenodot to ekspluatācijā. Šaubu gadījumā, vērtējot konkrētā pretendenta iesniegto piedāvājumu, pasūtītāja nav ierobežota pievērst pastiprinātu uzmanību šim jautājumam. Savukārt SIA „Tele2" nav norādījusi uz citu iespējamu un pārskatāmu veidu, kādā noskaidrot katra komersanta bāzes staciju skaitu.

[6] Nepiekrītot biroja lēmumam, SIA „BITE Latvija" un SIA „Tele2" vērsās ar pieteikumiem tiesā. Ņemot vērā, ka pieteicēju iebildumi attiecas uz vienu iepirkumu un to iebildumi kopumā ir līdzīgi, lietas apvienotas vienā tiesvedībā.

[7] SIA „BITE Latvija" pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[7.1] P2 kritērija ietvertajām pozīcijām ir piešķirama būtiska nozīme, jo saskaņā ar nolikuma 3.9.punktu vienāda punktu skaita saņemšanas gadījumā pasūtītāja par uzvarētāju atzīs pretendentu, kurš P2 kritērijā būs ieguvis lielāko punktu skaitu. Nolikuma P2 kritērija 64.–69.punktā ietvertie vērtēšanas kritēriji pēc būtības nodrošina SIA „Latvijas Mobilais Telefons" pārsvaru pār pārējiem pretendentiem (31,53 punktu pārsvaru pār SIA „Tele2" un 26,27 punktu pārsvaru pār SIA „BITE Latvija"). Mobilo sakaru operatoru piedāvāto pakalpojumu kvalitāte un cena ir salīdzinoši līdzvērtīga, līdz ar to reāla konkurence to starpā notiks tieši strīdus pozīcijās, un tās noteiks iepirkuma uzvarētāju.

[7.2] Bāzes staciju skaits noteikta radiofrekvenču spektra diapazonā nav objektīvs kritērijs. Lielāks vai līdzīgs bāzes staciju skaits ne vienmēr nodrošinās labākas vai līdzīgas kvalitātes pakalpojumu. Tas ir tādēļ, ka mobilā tīkla pārklājumu ietekmē virkne faktoru, piemēram, mobilo sakaru operatora izmantotās tehnoloģijas, bāzes staciju izvietojums, to augstums un izejas jauda, bāzes staciju apkārtējā vide, reljefs, signāla traucējošie apstākļi, operatora ieguldījumi. Līdz ar to pretendents, kura rīcībā ir mazāks skaits bāzes staciju, bet kurš faktiski spēj nodrošināt labāku mobilā tīkla pārklājumu, saņems mazāku punktu skaitu nekā pretendents, kuram skaitliski būs vairāk bāzes staciju.

[7.3] Nolikuma 3.6.punktā norādītā tīmekļvietne nesatur precīzu informāciju par bāzes stacijām, jo tajā ir iekļauta vien informācija par izdoto radiofrekvences piešķīruma lietošanas atļauju skaitu. Kaut arī šīs atļaujas tiek izsniegtas noteiktai frekvencei konkrētā adresē, kurā jau atrodas vai paredzēts būvēt bāzes staciju, vienā adresē var reģistrēt neierobežotu skaitu atļauju, kas nozīmē, ka atļauju skaits nav vienāds ar bāzes staciju skaitu un attiecīgi neapliecina augstāku pakalpojuma kvalitāti.

[7.4] Nolikums paredz novērtēt pretendentu piedāvāto pakalpojumu kvalitāti pēc noteiktā diapazonā reģistrētu bāzes staciju skaita. Pieteicēja pievienojas VAS „Elektroniskie sakari" paustajam viedoklim, ka informācijas par bāzes staciju skaitu noteiktos diapazonos skatīšana atrauti no pārējo apstākļu kopuma var radīt nepareizu priekšstatu par pakalpojumu kvalitāti. Jo augstāks ir radiofrekvenču spektrs, jo šaurāks ir pārklājums un jo vairāk bāzes staciju mobilo sakaru operatoram ir jāuzbūvē. Un otrādi – jo zemāka frekvence, jo plašāks pārklājums un jo mazāk bāzes staciju nepieciešams uzbūvēt. Pirmais variants ir piemērots pilsētām, jo augstas frekvences bāzes stacijām ir lielāka kapacitāte, savukārt otrais variants ir vairāk piemērots lauku apvidiem, jo aptver plašāku teritoriju un bāzu staciju skaitam nav jābūt tik lielam. Objektīvam vērtējumam būtu nepieciešams analizēt mobilo sakaru operatora pārklājuma tīklu, tostarp bāzes staciju skaitu, frekvenču diapazonus, kurās darbojas, un izvietojumu, nošķirot pilsētas un ārpus pilsētas reģionus, kā arī citus apstākļus.

[7.5] Gadījumos, kad pasūtītājam ir būtiski, lai pakalpojumi būtu pieejami visā Latvijas teritorijā, viens no risinājumiem pakalpojumu kvalitātes izvērtēšanai ir tīkla pārklājuma izteikšana procentuāli no Latvijas teritorijas platības. Šo informāciju ir iespējams iegūt no operatoriem. Savukārt, ja pasūtītājam pakalpojumus nepieciešams saņemt konkrētā adresē, pilsētā vai reģionā, tad lielāka nozīme ir P2 kritērija 71.–77.punktā ietvertajiem vērtēšanas kritērijiem. Var izmantot arī biedrības „Latvijas Telekomunikāciju asociācija" piedāvāto metodi, saskaņā ar kuru mobilo sakaru pakalpojumu kvalitāti novērtē, procentuāli aprēķinot nesekmīgos sakaru pieprasījumus, kā arī augšupielādes un lejupielādes ātrumu un 3G un 4G pakalpojuma pieejamību. Nedz citu Eiropas Savienības valstu praksē, nedz tepat Lietuvā publiskajos iepirkumos netiek paredzēts tāds vērtēšanas kritērijs kā bāzes staciju skaits.

[7.6] Attiecībā uz pretendenta klientu apkalpošanas punktu skaitu norādīts, ka tie nenodrošina juridisko personu, tai skaitā valsts un pašvaldības iestāžu, ātru apkalpošanu. Ar šādiem klientiem saziņu uztur mobilo sakaru operatora kontaktpersona, kura klienta uzdevuma izpildi nodrošina salīdzinoši ātrāk. SIA „BITE Latvija" spēj nodrošināt kontaktpersonas pieejamību vietās, kur nav klientu apkalpošanas punktu (arī ārzemēs), un tā var pēc pieprasījuma izpildīt visas pasūtītājas prasītās funkcijas, tostarp attālināti. Par to, ka pati pasūtītāja ir ieinteresēta minēto pakalpojumu saņemšanā attālināti, liecina nolikuma P3 kritērija 83. un 85.punkts, saskaņā ar ko pretendentam ir jānodrošina uzņēmuma darbinieks, kuram tiks uzticēts risināt visus jautājumus, kas saistīti ar mobilo sakaru pakalpojumu sniegšanu un norēķiniem, kā arī pretendentam ir jānodrošina SIM kartes nomaiņa un jaunas SIM kartes piegāde uz pasūtītājas norādīto adresi Latvijas teritorijā.

[8] SIA „Tele2" pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[8.1] Arī pēc pasūtītājas veiktajām izmaiņām vērtēšana pēc iepirkuma nolikuma P2 kritērija 64.–69.punkta kritērijiem ir neobjektīva, nav saistīta ar

iepirkuma priekšmetu, kā arī rada nepamatotas priekšrocības vienam konkrētam piegādātājam – SIA „Latvijas Mobilais Telefons". Turklāt birojs pārsūdzētajā lēmumā ir nepareizi secinājis, ka pieteicēja ar sākotnējo iesniegumu neapstrīdēja to, ka radiofrekvenču diapazona vērtēšana kopumā nav pieļaujama. Pieteicēja ar sākotnējo iesniegumu apstrīdēja nolikuma P2 kritērija 64.–69.punktu, iebilstot par vērtēšanu gan pēc bāzes staciju skaita, gan līdz ar to arī pēc bāzes staciju skaita noteiktos radiofrekvenču diapazonos.

[8.2] SIA „Tele2", pamatojoties uz līdzīgiem argumentiem kā SIA „BITE Latvija", uzskata, ka bāzes staciju skaits noteiktos radiofrekvenču diapazonos nav objektīvs rādītājs mobilo sakaru tīkla nodrošinājumam un pats par sevi neraksturo mobilo sakaru pakalpojumu pieejamību un kvalitāti. Viens no būtiskākajiem faktoriem mobilo sakaru pakalpojumu pieejamībai un kvalitātei ir tīkla plānojums, plašāka pārklājuma nodrošināšanai ir būtiski izvēlēties attiecīgajai funkcionalitātei piemērotāko radiofrekvenču spektru, būtiski ir arī operatora tehniskie risinājumi un veiktie ieguldījumi infrastruktūrā. Turklāt ņemams vērā, ka vienā lokācijā (tornī) vienmēr tiek izvietotas vairākas bāzes stacijas. Maksimālo pārklājumu nodrošina bāzes stacija ar vislielāko pārklājuma rādiusu (parasti 800 MHz bāzes stacija), savukārt pārējās bāzes stacijas nodrošina tikai papildu kapacitātes resursus, tādējādi bāzes staciju skaits noteiktos radiofrekvenču diapazonos nevar raksturot attiecīgā operatora nodrošināto teritoriālo tīkla pārklājumu jeb pakalpojuma pieejamību.

[8.3] Birojs savos lēmumos ir atsaucies uz kompetento biedrību un iestāžu skaidrojumiem, tomēr biroja izdarītie secinājumi neatbilst šo skaidrojumu būtībai un ir pretēji tiem. Gan no Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas, gan no elektronisko sakaru nozares organizāciju skaidrojumiem izriet, ka bāzes staciju skaits ietekmē pakalpojumu kvalitāti atkarībā no dažādiem citiem faktoriem, savukārt sakaru pieejamību ietekmē dažādu kvalitāti raksturojošu parametru kopums. Līdzīgi secinājumi ir norādīti arī Rīgas Tehniskās universitātes profesora /pers. G/ atzinumā. Saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas datiem visi trīs mobilo sakaru operatori nodrošina mobilos pakalpojumus labā kvalitātē visā Latvijas teritorijā neatkarīgi no fakta, ka bāzes staciju skaits ir atšķirīgs. Tādējādi bāzes staciju skaita noteiktos radiofrekvenču diapazonos kā vērtēšanas kritērija iekļaušana nolikumā ir objektīvi nepamatota un nav saistīta ar konkrētā līguma priekšmetu.

[8.4] Pārsūdzētajā lēmumā dots nepareizs novērtējums punktu piešķiršanai iepirkuma nolikuma P2 kritērija 64.–69.punktā. Birojam nebija pamata ņemt vērā pasūtītājas argumentu, ka būtisks mobilo sakaru tīkla nodrošinājuma rādītājs ir pieejamais bāzes staciju skaits frekvencēs, kas nodrošina plašāku pārklājumu, un to, ka pasūtītājai ir būtiski, lai tā mobilo sakaru pakalpojumus saņemtu pēc iespējas plašākā Latvijas teritorijā (gan pilsētās, gan visā Latvijas teritorijā (t.sk. pierobežā un mazapdzīvotos apvidos), jo bāzes staciju skaits radiofrekvencēs, pamatojoties uz iepriekš minētajiem argumentiem, nekādā veidā nenorāda uz to, kādu pārklājumu nodrošina konkrētais elektronisko sakaru komersants, turklāt pēc savas būtības visu elektronisko sakaru komersantu tīklu pārklājums ir līdzvērtīgs un pakalpojumu saņēmējs faktiski neizjūt nekādu atšķirību pakalpojumu kvalitātē.

[8.5] Pārsūdzētajā lēmumā ir analizēta pasūtītāja motivācija punktu īpatsvara noteikšanai, taču nav saskatāms saprātīgs punktu sadalījuma saimnieciskis pamatojums. SIA „Tele2" norāda, ka zemākās frekvences nodrošina lielāko pārklājumu, savukārt augstākās frekvences, piemēram, 2300,0-2370,0 MHz frekvence, ir paredzēta tikai datu pārraidei un ir maz izplatīta, jo arī atbalsts no gala ierīču puses ir daudz mazāks, datu pārraidei var izmantot citas frekvences. Līdzīgi ir ar 2500,0-2690,0 MHz frekvenci, kas ir pati augstākā pieejamā frekvence un parasti tiek izmantota blīvi apdzīvotās vietās. SIA „Tele2" izmanto šo frekvenci tikai tad, kad zemākās frekvences (800 un 1800 MHz) ir izsmeltas, jo tās nodrošina labāku pārklājumu. Tas, ka pieteicējai ir mazāks bāzes staciju skaits šajās frekvencēs, būtu skatāms kontekstā ar alternatīvo frekvenču izmantošanu, klientu skaitu noteiktās lokācijās un pakalpojumu izmantošanas paradumu specifiku.

[8.6] No punktu apjoma, kas tiek piešķirts bāzes staciju skaitam, izriet, ka to mērķis ir piešķirt maksimāli lielu priekšrocību vienam konkrētam pretendentam, lai konkurence iepirkumā nepastāvētu. Šo pārsvaru pārējiem pretendentiem nav iespējams atgūt citos kritērijos, tajā skaitā finanšu piedāvājuma vērtēšanas kritērijos, jo konkurence iespējama tikai atsevišķās pozīcijās (zvani uz izziņu dienestiem, abonēšanas maksa, zvanu tarifi iekšējā tīklā, abonēšanas maksa fiksētajā tīklā), kurās maksimāli iegūstamo punktu skaits ir 94 punkti. Pārējos finanšu piedāvājuma novērtējuma kritērijos konkurence ir iluzora, jo vairums pasūtītājas vērtēto pakalpojumu ilgstoši publiskajā piedāvājumā tiek piedāvāti bez maksas.

[8.7] Pēc piedāvājumu atvēršanas konstatējamā pretendentu norādīto cenu atšķirība (SIA „Latvijas Mobilais Telefons" – 29,3 *euro*; SIA „Tele2" – 852,599 *euro*; SIA „BITE Latvija" – 222,684 *euro*) norāda uz to, ka finanšu piedāvājumu vērtēšanas kritēriji nolikumā nesniedza objektīvu priekšstatu par pakalpojumu faktiskajām izmaksām un ļāva pretendentiem manipulēt ar finanšu piedāvājumiem.

[9] Rakstveida paskaidrojumā tiesai birojs pieteicēju pieteikumus neatzīst, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā ietvertajiem argumentiem. Papildus saistībā ar pieteikumos izteiktajiem iebildumiem paskaidro turpmāko.

[9.1] *Par SIA „BITE Latvija" pieteikumu*

No pieteikuma nav saprotams, kā var tikt nodrošināta saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma izvēle, ja pasūtītājai ir jāpaļaujas vienīgi uz pretendentu sniegtu informāciju.

[9.2] *Par SIA „Tele2" pieteikumu*

[9.2.1] No pieteicējas sākotnējā iesnieguma viennozīmīgi secināms, ka tiek apstrīdēta nevis radiofrekvenču diapazonu vērtēšana kopumā, bet gan tikai P2 kritērija 68. un 69.punktā paredzētie radiofrekvenču diapazoni. Tā kā pieteicēja biroja sākotnējo lēmumu nav pārsūdzējusi, tad tiesiskais strīds par bāzes staciju skaitu un to, ka SIA „Tele2" iesniegums ir saprasts nepareizi, vairs nevar pastāvēt. Pieteikumā ir izteikta paplašināta un papildināta argumentācija, kas nav izteikta sākotnējā apstrīdēšanas iesniegumā un attiecīgi vērtēta sākotnējā lēmumā.

[9.2.2] Attiecībā uz pieteikumā norādīto, ka P2 kritērija 70.–77.punktā iekļautie kritēriji ir nepamatoti, birojs norāda, ka SIA „Tele2" tos birojā nebija apstrīdējusi, ne arī tie tika izmantoti kā arguments P2 kritērija 64.–69.punktā esošo kritēriju apstrīdēšanai. Tas pats attiecināms uz SIA „Tele2" apsvērumiem par kritērijiem, kuros paredzēts piešķirt punktus par finanšu piedāvājumu un kuros pretendenti var konkurēt tikai atsevišķās pozīcijās. Līdz ar to minētie argumenti nav vērā ņemami, analizējot pārsūdzētā lēmuma tiesiskumu.

[9.2.3] Pieteikumā pieteicēja nav izteikusi nekādus apsvērumus attiecībā uz biroja lēmumu daļā par informācijas ieguves avotu (VAS „Elektroniskie sakari" tīmekļvietne), lai piedāvājumus izvērtētu atbilstoši P2 kritērija 64.–69.punktam, līdz ar to secināms, ka lēmums šajā daļā nav pārsūdzēts.

[10] Rakstveida paskaidrojumā tiesai pasūtītāja pieteicēju pieteikumus neatzīst. Paskaidrojums, ņemot vērā birojam paskaidroto, pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[10.1] Pasūtītāja iepirkumu organizē kā vairāku pasūtītāju (iestāžu) kopīgu iepirkumu, kura rezultātā mobilo sakaru pakalpojumi tiks nodrošināti vairākām iestādēm. Nolikumā iekļautie kritēriji un prasības tika noteiktas, lai pasūtītājas resorā nodarbinātās personas varētu efektīvi veikt savus dienesta pienākumus ne tikai pilsētās, bet arī lauku un mežu teritorijās visā Latvijas teritorijā, tai skaitā pierobežā un mazapdzīvotās teritorijās.

[10.2] Bāzes staciju skaits ir objektīvi nosakāms un pārbaudāms mobilo sakaru pakalpojumu pieejamības rādītājs, ar kuru neviens pretendents nevar manipulēt, jo šie dati tiek reģistrēti VAS „Elektroniskie sakari". Arī mobilo sakaru operatoru paziņojumi masu medijos liecina par to, ka bāzes staciju skaitam ir nozīme kvalitatīvu mobilo sakaru pakalpojumu nodrošināšanai.

[10.3] Iesaistīto iestāžu darbinieki savu ikdienas pienākumu veikšanai izmanto dažāda vecuma un tehnoloģiju tīkla mobilās iekārtas (podziņu tālruņi 2G un viedtālruņi 3G un 4G, t.sk. planšetes dažādu tehnoloģisko risinājumu izmantošanā), kas nozīmē, ka ne visas iekārtas spēj darboties visās pieejamajās radiofrekvenču joslās. Ņemot vērā iesaistīto iestāžu darba specifiku (bieži iepriekš neplānoti izbraukumi uz pilsētām, lauku reģioniem,

mežainiem apvidiem vai pierobežu, kur darba pienākumu pildīšanai nepieciešams izmantot ne vien balss sakarus, bet arī mobilo internetu), ir nepieciešama maksimāli augsta pakalpojumu pieejamība pēc iespējas plašākā teritorijā. Šī iemesla dēļ pasūtītāja ir noteikusi vērtēšanu atbilstoši aktīvo bāzes staciju skaitam dažādās radiofrekvenču joslās.

[10.4] Pasūtītājai ir svarīgi, lai iestādes darbinieki jautājumu gadījumos, kurus noteiktā situācijā varētu sniegt tikai klātienē (piemēram, nepieciešamība nomainīt bojātu SIM karti vai palīdzība telefona vai planšetes konfigurēšanā), varētu vērsties klientu apkalpošanas centros pēc palīdzības un risinājums tiktu rasts pēc iespējas īsākā laikā. Tam nav saistības ar centralizētu vai attālinātu klientu apkalpošanu, kas minētajā piemērā vai citos līdzīgos gadījumos nav iespējama.

[11] SIA „Latvijas Mobilais Telefons" (kamēr lietā bija pieaicināta kā trešā persona) saistībā ar strīdus jautājumiem lietā norādījusi turpmāko.

[11.1] Atbilstoši nolikumam pasūtītājas izvēlētā piedāvājuma vērtēšanas metode ir saimnieciski izdevīgākais piedāvājums. Nolikumā ietverto kritēriju vērtēšanas punktu sadalījums atbilst citos publiskajos iepirkumos noteiktajai finansiālo un tehnisko kritēriju proporcijai, līdz ar to šie kritēriji ir vispārpieņemti un to īpatsvars pirmšķietami neatšķiras no līdzīga apjoma un rakstura publiskajiem iepirkumiem.

[11.2] Iepirkuma mērķis nav pretendenta ekonomisko interešu apmierināšana. Pārsūdzētajā lēmumā ir detalizēti izsvērtas pasūtītājas vajadzības pēc mobilo sakaru pieejamības un kvalitatīviem sakariem. Personai nav subjektīvo publisko tiesību noteikt, kādu tieši preci vai pakalpojumu pasūtītājai vajadzētu iepirkt, jo tā ir vienīgi pašas pasūtītājas prerogatīva.

[11.3] Piedāvājumu vērtēšanā mobilo sakaru nozarē ir samērā ilga un noturīga prakse. Biedrība „Latvijas Telekomunikāciju asociācija" ir atzinusi, ka bāzes staciju skaits, sadalījumā pēc to izstarotās jaudas un frekvences, ir izmantojams kā mobilo sakaru pakalpojumu pieejamības kritērijs. Kaut arī mobilo sakaru radiopārklājumu pieejamību ietekmē arī citi faktori – antenas veids, uzstādīšanas veids, signālu uztvērēju radioiekārtu tehniskie parametri, šī informācija nav publiski pieejama un atrodas tikai mobilo sakaru operatoru rīcībā, tādēļ pastāv iespēja ar šo informāciju manipulēt.

[12] Pirms tiesas sēdes SIA „Tele2" pieteikuma papildinājumos norādījusi, ka bāzes staciju skaits ir viens no būtiskākajiem mobilo sakaru operatoru tehniskajiem resursiem mobilo sakaru nodrošināšanā. Šo resursu esība nodrošina pretendentu spējas pildīt iepirkuma līguma noteikumus. Attiecīgi šādas prasības attiecībā uz pretendenta tehniskajiem resursiem atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 46.panta pirmajai daļai ir vērtējamas pretendentu kvalifikācijas kārtā, nevis piedāvājumu vērtēšanas laikā. Publisko iepirkumu likuma 51.panta otrās daļas „a" apakšpunktā paredzētās tehniskās priekšrocības, ko var vērtēt, izvēloties saimnieciski izdevīgāko piedāvājumu, attiecas uz pašu produktu (preces vai pakalpojuma) un tā tehniskajiem risinājumiem, kas vērsti uz efektīvāku un kvalitatīvāku līguma izpildi. Bāzes staciju skaits nav uzskatāms par tehnisko priekšrocību.

[13] Tiesas sēdē pieteicējas uzturēja prasījumu par biroja lēmuma atzīšanu par prettiesisku, pamatojoties uz tiesai iesniegtajos pieteikumos un to papildinājumos minētajiem argumentiem. SIA „BITE Latvija" īpaši akcentēja, ka informācija VAS „Elektroniskie sakari" tīmekļvietnē neatspoguļo bāzes staciju skaitu. Savukārt SIA „Tele2" īpaši akcentēja pieteikuma papildinājumos norādīto, ka bāzes staciju skaits varētu tikt vērtēts vienīgi kā pretendentu tehniskais resurss pretendentu kvalifikācijas kārtā, kā arī minēja virkni iespējamo pakalpojumu kvalitātes pārbaudes mehānismu.

Savukārt birojs un pasūtītāja pieteicēju pieteikumus neatzina, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā un tiesai sniegtajos paskaidrojumos minēto argumentu pamata. Birojs papildus uzsvēra, ka pieteicējām ir jāpieturas pie argumentiem, kas tika izteikti birojā un pieteikumā tiesai. Tāpat, biroja ieskatā, tiesvedības mērķis nav apskatīt visus iespējamos veidus, kā pasūtītājs varētu pārbaudīt pakalpojuma kvalitāti.

Motīvu daļa

[14] Jautājums par pārsūdzētā biroja lēmuma tiesiskumu ir vērtēts pagaidu aizsardzības ietvaros. Ņemot vērā, ka lietas izskatīšanas pēc būtības ietvaros tiesa nav noskaidrojusi jaunus apstākļus, kas varētu būt pamats pārvērtēt tiesas iepriekš izdarīto pirmšķietamo vērtējumu par pārsūdzētā lēmuma un attiecīgi apstrīdēto iepirkuma nolikuma prasību tiesiskumu, šā sprieduma argumentācija kopumā ir līdzīga Administratīvās rajona tiesas 2019.gada 29.oktobra lēmuma un Augstākās tiesas 2019.gada 9.decembra lēmuma argumentācijai.

[15] Sākotnēji noskaidrojami pieteicēju uzturētie iebildumi par iepirkuma nolikuma prasībām un to pieļaujamība.

[16] No SIA „BITE Latvija" un SIA „Tele 2" pieteikuma izriet, ka lietā pastāv strīds par iepirkuma nolikumā iekļautā P2 kritērija 64.–69.punktu, kuros paredzēts vērtēt mobilo sakaru tīkla nodrošinājuma rādītājus pēc bāzes staciju skaita noteiktos radiofrekvenču diapazonos. Papildus SIA „BITE Latvija" ir izteikusi atsevišķu iebildumu par iepirkuma nolikuma P2 kritērija 70.punktu, kurā paredzēts vērtēt pakalpojuma pieejamību pēc pretendenta klientu apkalpošanas punktu skaita Latvijā.

Vienlaikus SIA „BITE Latvija" vairs neuztur birojā izteikto iebildumu par iepirkuma nolikumā ietverto prasību nodrošināt „Call back" funkciju (tehniskās specifikācijas 12.7.punkts). Savukārt no pieteikuma un tiesas sēdē paustajiem argumentiem izriet, ka SIA „Tele2" kā atsevišķu iebildumu neuztur informācijas par mobilo sakaru nodrošinājuma rādītājiem iegūšanu no VAS „Elektroniskie sakari" tīmekļvietnes, kopumā uzskatot, ka bāzes staciju skaits nav atbilstošs pakalpojumu kvalitātes kritērijs. Tādējādi tiesa šos pārsūdzētājā biroja lēmumā vērtētos, bet tiesā neuzturētos pieteicēju iebildumus nevērtēs.

Tā kā iepirkums ir noslēdzies un pieteicējas nav apstrīdējušās un pārsūdzējušas iepirkuma rezultātā pieņemto lēmumu (abu pieteicēju tehniskais piedāvājums atzīts par neatbilstošu iepirkuma nolikuma prasībām un tās izslēgtas no turpmākas dalības iepirkumā), šīs lietas izskatīšanā nav arī nozīmes pieteicēju izteiktajiem hipotētiskiem argumentiem par piedāvājuma izvērtēšanas procesu un iepirkuma rezultātu.

[17] Attiecībā uz biroja izteiktajiem iebildumiem par atsevišķu pieteicēju argumentu vērtēšanas pieļaujamību tiesa vispārīgi piekrīt birojam, ka tiesas kontrolei nav pakļauti tie iebildumi, kas iepriekš nav izvērtēti birojā apstrīdēšanas procesa ietvaros.

Augstākās tiesas praksē ir uzsvērts, ka likumdevējs Publisko iepirkumu likumā ir nostiprinājis tādu sistēmu, kurā personai likumā noteiktajā termiņā ir tiesības izteikt iebildumus pret iepirkuma procedūru, iepirkumā izvirzītajām prasībām vai pieņemtajiem lēmumiem. Šādā sistēmā vienlaikus ir sabalansētas ieinteresēto personu tiesības iebilst pret pasūtītāja pieļautiem pārkāpumiem un interese, lai iepirkuma procedūra un tās kontroles process noritētu pēc iespējas ātrāk un efektīvāk. Savukārt birojs, izskatot personas iesniegumu, ir saistīts ar iesniegumā norādīto pārkāpuma pamatu, t.i. apstākļiem par noteiktā veidā izpaudušos pārkāpumu (*sal. Augstākās tiesas 2020.gada 26.maija rīcības sēdes lēmuma lietā Nr.SKA-596/2020 (ECLI:LV:AT:2020:0526.A420252118.4.L) 5.punkts, 2018.gada 13.jūlija sprieduma lietā Nr.SKA-605/2018 (ECLI:LV:AT:2018:0713.A420295116.2.S) 6.punkts, 2017.gada 17.oktobra sprieduma lietā Nr.SKA-858/2017 (ECLI:LV:AT:2017:1017.A420214516.1.S) 9.punkts, 2016.gada 22.februāra sprieduma lietā Nr.SKA-292/2016 (A420386714) 13.punkts*).

Pēc likumā noteiktā termiņa jaunu un patstāvīgu iebildumu pret iepirkuma procedūru vai nolikumu izteikšana nav pieļaujama. Papildinoša

argumentācija būtu pieļaujama tikai tad, ja konkrēto iebildumu sākotnēji nebūtu bijis iespējams norādīt tieši tādēļ, ka pasūtītājs pieļāvis ļaunprātību, nolaidību vai kļūdu tādas informācijas sniegšanā, kas ir nozīmīga pretendenta tiesību aizsardzībai, kā arī tad, ja tālāka argumentācija izriet tieši no pasūtītāja vēlāk sniegta pamatojuma, piemēram, par nolikuma prasību interpretāciju (*Augstākās tiesas 2014.gada 19.decembra sprieduma lietā Nr.SKA-582/2014 (A420334213) 16.punkts, 2015.gada 24.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-456/2015 (A420285614) 9.punkts*).

[18] Birojs uzskata, ka iepriekš minētais konkrētajā gadījumā ir attiecināms uz SIA „Tele2" tiesībām tiesā iebilst pret iepirkuma nolikumā iekļautā P2 kritērija 64.–69.punktu, jo SIA „Tele2" nav pārsūdzējusi biroja sākotnējo lēmumu.

Tiesa nepiekrīt šādam biroja viedoklim.

Attiecībā uz minēto tiesa sākotnēji vēlas norādīt, ka saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 68.panta trešās daļas 1.punktu iesniegumu attiecībā uz atklāta konkursa nolikumā iekļautajām prasībām var iesniegt *ne vēlāk kā septiņas dienas pirms tam, kad beidzas piedāvājumu iesniegšanas termiņš*. Konkrētajā gadījumā saistībā ar biroja sākotnējo lēmumu tika grozīts iepirkuma nolikums, tostarp pagarinot piedāvājuma iesniegšanas termiņu. Publisko iepirkumu likums neparedz, ka šādā gadījumā, kamēr administratīvais process saistībā ar iepirkuma nolikuma prasībām nav noslēdzies, pretendenti nevarētu izteikt jaunus (vai papildu) iebildumus par iepirkuma nolikuma prasībām, kā to konkrētajā gadījumā pēc sākotnējā iepirkuma nolikuma prasību apstrīdēšanas termiņa izdarīja SIA „BITE Latvija". Minētas vienlīdz attiecināms uz SIA „Tele2", neskatoties uz to, ka tā jau iepriekš izmantoja nolikuma apstrīdēšanas iespējas, jo administratīvais process saistībā ar iepirkuma nolikuma prasībām nebija noslēdzies.

Tiesas ieskatā, atkārtots tiesiskais strīds par iepirkuma nolikuma prasībām radies tādēļ, ka birojs sākotnējā lēmuma motīvu daļā nepamatoti māksligi sadalījis SIA „Tele2" iebildumus par P2 kritērija 64.–69.punktā ietvertajiem vērtēšanas kritērijiem, proti, punktu piešķiršana atkarībā no bāzes staciju skaita un punktu piešķiršanu atkarībā no bāzes staciju skaita noteiktos radiofrekvenču diapazonos, tajā pašā laikā lēmuma rezolutīvajā daļā lemjot par šo pozīciju pilnīgu atcelšanu.

No SIA „Tele2" sākotnējā apstrīdēšanas iesnieguma (*lietas 2.sējuma 49.–52.lapa*) kopsakarā ar otro apstrīdēšanas iesniegumu (*lietas 2.sējuma 53.–54.lapa*) izriet, ka SIA „Tele2" birojā ir apstrīdējusi bāzes staciju skaita kā kritērija izmantošanu saimnieciski izdevīgākā piedāvājuma izvēlē, situāciju noteiktās radiofrekvencēs minot vien kā piemēru sava viedokļa pamatošanai. Līdz ar to, pretēji birojam, tiesa atzīst, ka SIA „Tele2" iebildumi šajā jautājumā ir pieļaujami un izvērtējami tiesā.

[19] Vienlaikus tas nav konstatējams attiecībā uz citiem pieteicēju iebildumiem.

Norādāms, ka, lai arī pieteicēju lietas procesuālās efektivitātes nolūkā ir apvienotas vienā tiesvedībā, tomēr katra no pieteicējām savas tiesības un tiesiskās intereses, kā arī pienākumus īsteno individuāli. SIA „BITE Latvija", sekojot SIA „Tele 2" apstrīdēšanas procesā izteiktajiem iebildumiem, kas tiesvedības procesā atsevišķi vairs netiek uzturēti, pieteikumā ir izteikusi jaunu, apstrīdēšanas procesā (*sk. apstrīdēšanas iesniegumu lietas 1.sējuma 121.–124.lapā*) iepriekš neizteiktu iebildumu par iepirkuma nolikuma 3.6.punktā ietverto noteikumu, kas paredz, ka par mobilo sakaru nodrošinājuma rādītājiem, kas minēti 64.–69.punktā, informācija iegūstama no VAS „Elektroniskie sakari" tīmekļvietnes. SIA „BITE Latvija" ieskatā, minētajā vietnē norādīto readiofrekvences piešķīruma lietošanas atļauju skaits neatspoguļo bāzes staciju skaitu. Pretēji SIA „BITE Latvija" pārstāvja tiesas sēdē norādītajam, šo argumentu nevar uzskatīt par vienkāršu sākotnējā iebilduma attiecībā uz bāzes staciju skaitu kā vērtēšanas kritērija pieļaujamību papildinājumu, jo kritērija pieļaujamība kā tāda ir nošķirama no veida, kādā par to tiek iegūta informācija. Vienlaikus tiesa *obiter dictum* norāda, ka atbilstoši iepirkuma nolikuma tehniskās specifikācijas 11.punktam pretendentam savā tehniskajā piedāvājumā ir jānorāda bāzes staciju skaits, ar ko tiks izpildīti mobilo sakaru tīkla nodrošinājuma rādītāji, tātad aktīvo bāzes staciju skaits. Attiecīgi VAS „Elektroniskie sakari" tīmekļvietnē pieejamā informācija par mobilo sakaru operatoram izsniegtajām radiofrekvences piešķīruma lietošanas atļaujām ir izvērtējama kopsakarā ar pretendenta piedāvājumā norādīto. Tiesa piekrīt arī birojam, ka šaubu vai nesakritību gadījumā pasūtītāja nav ierobežota pievērst pastiprinātu uzmanību šim jautājumam.

Par jaunu argumentu ir uzskatāms arī SIA „Tele 2" pirms tiesas sēdes izteiktais un tiesas sēdē uzturētais arguments, ka bāzes staciju skaits kā pretendentu tehniskais resurss ir vērtējams vienīgi pretendentu kvalifikācijas kārtā, nevis saimnieciski izdevīgākā piedāvājuma izvērtēšanai. Ar šo argumentu SIA „Tele 2" pēc būtības ir nevis papildinājusi (plašāk argumentējusi) savus iepriekš izteiktos iebildumus, bet izvirzījusi jaunu patstāvīgu argumentu, kāpēc bāzes staciju skaits vispār kā tāds nav pieļaujams piedāvājuma vērtēšanas kritērijs. No apstrīdēšana iesnieguma (*lietas 2.sējuma 53.–54.lapa*) neizriet, ka šāds iebildums būtu izteikts birojā, un attiecīgi birojs to būtu vērtējis, līdz ar to šā argumenta izvērtēšanā tiesā nav pieļaujama. Vienlaikus tiesa *obiter dictum* norāda, ka saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 51.panta otrās daļas „a" apakšpunktu viens no saimnieciski izdevīgākā piedāvājuma vērtēšanas kritērijiem var būt pretendenta tehniskās priekšrocības, pie kādām būtu pieskaitāmas arī plašāks un/vai kvalitatīvāks tehniskais nodrošinājums, kas pārsniedz pretendentiem izvirzītās minimālās prasības.

Tāpat abas pieteicējas tiesvedības laikā ir vispārīgi norādījušas uz atsevišķu pārējo iepirkuma nolikumā ietverto prasību formālo raksturu, jo tām neesot objektīvas nozīmes vai konkurence tajās nepastāv. Vienlaikus nav konstatējams, ka pieteicējas birojā būtu apstrīdējušās kādu citu iepirkuma nolikuma prasību, līdz ar to jaunu iebildumu izvirzīšana šajā jautājumā tiesvedības laikā nav pieļaujama.

[20] Pārejot pie pieteicēju apstrīdēto un šajā lietā izvērtēšanai pieļaujamo iepirkuma nolikuma prasību izvērtēšanas pēc būtības, tiesa norāda turpmāko.

[21] Publiskā iepirkuma pamatprincipi ir iepirkuma procedūras atklātums, piegādātāju brīva konkurence un vienlīdzīga attieksme pret tiem, kā arī valsts un pašvaldību līdzekļu efektīva izmantošana. Šo principu loma ir nodrošināt iepirkuma priekšmeta piešķiršanā vienlīdzīgu attieksmi, kas izslēgtu starp pretendentiem negodīgu konkurenci un iepriekš zināmu priekšrocību piešķiršanu, vienlaikus sasniedzot publiskā iepirkuma regulējuma galveno mērķi – valsts budžeta līdzekļu efektīvu izlietojumu (*sal. Augstākās tiesas 2013.gada 11.janvāra sprieduma lietā Nr.SKA-58/2013 (A420603010) 7.punkts*).

Valsts budžeta līdzekļu efektīva izlietošana ir cieši saistīta ar pasūtītāja interesi publiskajā iepirkumā – nepieciešamību saņemt kvalitatīvu un pasūtītāja vajadzībām atbilstošu preci vai pakalpojumu. Tikai tad, ja iepirkuma rezultāts pilnībā nodrošina pasūtītāja vajadzību, kuras dēļ iepirkuma procedūra vispār rīkota, ir atzīstams, ka publiskais iepirkums kā tāds ir sasniedzis savu mērķi.

Vienīgais instruments, kas publiskajā iepirkumā ir pasūtītāja rīcībā, lai nodrošinātu, ka publiskā iepirkuma rezultāts atbilst pasūtītāja vajadzībām, ir iespēja iepirkuma nolikumā noteikt konkrētus kvalifikācijas un piedāvājumu pārbaudes kritērijus. Nosakot iepirkuma kvalifikācijas un piedāvājuma pārbaudes kritērijus, pasūtītājs definē gan iepērkamās preces vai pakalpojuma tehniskās un kvalitātes prasības, gan paredz veidu, kādā tas spēs pārliecināties par piedāvājumu atbilstību šīm prasībām, lai tādējādi gūtu pārliecību, ka iepirkumā iegādātās preces vai pakalpojumi būs tādi, kā pasūtītājam nepieciešams.

Ņemot vērā, ka tikai pats pasūtītājs zina, kāda veida prece vai pakalpojums tam ir nepieciešams, tieši pasūtītāja kompetencē ir izvirzīt prasības, kas nodrošina, ka iepirkuma rezultātā tiks saņemts atbilstīgs izpildījums. Tāpēc pasūtītājam, nosakot kvalifikācijas un pretendentu piedāvājumu izvērtēšanas

kritērijus, ir visai plaša rīcības brīvība. Ne tiesa, ne arī piegādātājs nevar pasūtītāja vietā noteikt, kāda ir pasūtītāja vajadzība un kādi kritēriji paredzami, lai šo vajadzību nodrošinātu. Šie jautājumi primāri ir vienīgi paša pasūtītāja ziņā un izriet no tā mērķa, kura dēļ iepirkuma procedūra tiek rīkota (*sal., piemēram, Augstākās tiesas 2017.gada 12.oktobra sprieduma lietā Nr.SKA-668/2017 (* ECLI:LV:AT:2017:1012.A420143216.2.S) *12.punkts*).

Vienlaikus minētais nenozīmē, ka pasūtītāja rīcība prasību noteikšanā varētu būt patvaļīga. Jebkurā gadījumā pasūtītāja rīcībai gan nolikuma sagatavošanā, gan piedāvājumu izvērtēšanā jābūt vērstai vienīgi uz iepirkuma mērķu sasniegšanu un pasūtītāja vajadzību apmierināšanu. Tāpēc pasūtītāja rīcības brīvības izmantošana, izvirzot pretendentiem attiecīgas prasības, nevar pārkāpt tās robežas, kas objektīvi vērstas uz kvalitatīvākā izpildījuma saņemšanu. Nepamatotu priekšrocību noteikšana ir pretrunā ar publiskā iepirkuma mērķi (*sal., piemēram, Augstākās tiesas 2015.gada 13.maija lēmuma lietā Nr.SKA-299/2015 (A420216014) 8.punkts, 2018.gada 21.maija lēmuma lietā Nr.SKA-1222/2018 (* ECLI:LV:AT:2018:0521.A420171118.5.L) *8.punkts*).

[22] Izskatāmajā gadījumā atbilstoši iepirkuma nolikuma 1.7.1.punktam iepirkuma priekšmets ir mobilo sakaru operatoru sniegto pakalpojumu iegāde saskaņā ar tehnisko specifikāciju pasūtītājai un virknei tās iestāžu – Valsts augu aizsardzības dienestam, Pārtikas un veterinārajam dienestam, Valsts meža dienestam, Lauksaimniecības datu centram, Lauku atbalsta dienestam, Valsts tehniskās uzraudzības aģentūrai un VSIA „Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi".

Atbilstoši iepirkuma nolikuma 3.5.–3.7.punktam iepirkuma saimnieciski izdevīgākā piedāvājuma izvēlē paredzēts izmantot trīs veidu kritērijus – finanšu piedāvājuma vērtēšanas kritērijus – P1 (maksimālais punktu skaits – 178), mobilo sakaru pakalpojumu pieejamības rādītāju vērtēšanas kritērijus – P2 (maksimālais punktu skaits – 146 punkti) un kvalitātes rādītāju vērtēšanas kritērijus – P3 (maksimālais punktu skaits – 11).

Mobilo sakaru pakalpojumu pieejamības izvērtējumā mobilo sakaru tīkla nodrošinājuma rādītāju vērtēšana iepirkuma nolikuma P2 kritērijā paredzēta pēc divām pozīcijām – bāzes stacijas tipa, kas aptver informāciju par bāzes staciju skaitu konkrētos frekvenču diapazonos (kritērija 64.–69.punkts), un tādiem pakalpojumu pieejamības rādītājiem, kas aptver, piemēram, informāciju par pretendentu klientu apkalpošanas punktu skaitu Latvijā, runas pārraides kvalitāti (ballēs), vidējo lejupielādes un augšupielādes ātrumu Latvijā, kā arī citiem operatoru sniegto pakalpojumu tehniskajiem rādītājiem (kritērija 70.–77.punkts).

Atbilstoši nolikuma 3.6.1.punktam maksimālo punktu skaitu par 64.–69.punkta prasību izpildi saņem pretendents, kurš iesniedzis kritērijam lielāko rādītāju. Savukārt par mobilo sakaru nodrošinājuma rādītājiem, kas minēti 64.–69.punktā, informācija iegūstama no VAS „Elektroniskie sakari" tīmekļvietnes.

[23] Abas pieteicējas uzskata, ka nolikuma P2 kritērija 64.–69.punktā ietvertās prasības, kas pēc būtības paredz vērtēt mobilo sakaru tīkla nodrošinājuma rādītājus pēc bāzes staciju skaita noteiktos radiofrekvenču diapazonos, nepamatoti ierobežo konkurenci iepirkumā.

Šajā ziņā pieteicēju argumenti ir līdzīgi, norādot, ka bāzes staciju skaits pats par sevi nesniedz objektīvu priekšstatu par mobilo sakaru operatora piedāvātā pakalpojuma kvalitāti, jo attiecīga līmeņa pārklājumu (tā kvalitāti) mobilo sakaru operators varot nodrošināt, izvietojot mazāku bāzes staciju skaitu stratēģiski izdevīgās vietās. Tāpēc bāzes staciju skaits esot tikai viens no faktoriem, kuru nevar vērtēt atrauti no citiem pakalpojumu pieejamības rādītājiem. Līdz ar to šāda kritērija noteikšana, jo īpaši ņemot vērā strīdus prasību izpildes punktu lielo īpatsvaru, konkrētajos apstākļos neesot vērsta uz iepirkuma mērķu sasniegšanu, bet gan kalpojot par labu vienam noteiktam pretendentam – SIA „Latvijas Mobilais Telefons".

Savukārt no pasūtītājas paskaidrojumiem izriet, ka mobilo sakaru pakalpojumu pieejamības rādītāju vērtēšana atbilstoši bāzes staciju skaitam dažādos radiofrekvenču spektra diapazonos iekļauta nolikumā, lai pasūtītājas resorā nodarbinātās personas varētu efektīvi veikt savus dienesta pienākumus ne tikai pilsētās, bet arī lauku un mežu teritorijās visā Latvijas teritorijā, turklāt ar dažāda vecuma un tehnoloģiju tīkla mobilajām iekārtām (podziņu tālruņi 2G un viedtālruņi 3G un 4G, t.sk. planšetes dažādu tehnoloģisko risinājumu izmantošanā). Attiecīgi birojs nav apšaubījis, ka bāzes stacijas, kuras tiek uzskaitītas atkarībā no atbalstīto radiofrekvenču diapazoniem, var pasūtītājai sniegt lielāku drošību par pakalpojuma pieejamību.

[24] Attiecībā uz pieteicēju iebildumiem sākotnēji norādāms, ka vispārīgi pretendenta iebildumi, ka konkrētā iepirkuma mērķi iespējams sasniegt, nosakot citādus kvalifikācijas vai piedāvājuma izvērtēšanas kritērijus, paši par sevi nepamato nolikuma prasību prettiesiskumu.

Kā jau norādīts iepriekš, pasūtītājam iepirkuma kvalifikācijas un piedāvājumu novērtēšanas kritēriju noteikšanā ir visai plaša rīcības brīvība. Turklāt jebkuras prasības iepirkumā kaut kādā mērā sašaurina to personu loku, kuras varētu piedalīties iepirkumā. Tāpēc arī tas, ka iepirkuma prasībām atbilst vienīgi neliels personu loks, pats par sevi nenorāda, ka iepirkuma prasības ir prettiesiskas vai nepamatoti ierobežo konkurenci. Nepieļaujami ir nevis jebkuri, bet gan nepamatoti ierobežojumi (*sal. Augstākās tiesas 2018.gada 8.maija rīcības sēdes lēmuma lietā Nr.SKA-290/2018 (* ECLI:LV:AT:2018:0508.A420339515.1.L) *7.punkts*).

Ņemot vērā minēto, izvērtējot pretendenta iebildumus pret iepirkuma nolikuma prasību tiesiskumu, pārbaudāms, vai pasūtītāja izvirzītās prasības objektīvi ir vērstas tikai un vienīgi uz iepirkuma mērķu sasniegšanu, proti, vai ir pamats uzskatīt, ka pasūtītājs konkrētas prasības nolikumā ietvēris ne tik daudz ar mērķi saņemt savām vajadzībām atbilstošu pakalpojumu, bet gan ar mērķi nodrošināt priekšrocības kādam konkrētam piegādātājam. Tāda pasūtītāja rīcība, kas vērsta uz citu mērķu sasniegšanu, neatbilst publiskā iepirkuma pamatprincipiem un jēgai.

[25] Izvērtējot, vai bāzes staciju skaits ļauj pārliecināties par pretendenta mobilo sakaru tīkla nodrošinājumu, vērā ņemami turpmāk minētie lietā esoši kompetento iestāžu un organizāciju viedokļi strīdus jautājumā.

[25.1] Biedrība „Latvijas Telekomunikāciju asociācija" 2018.gada 26.septembra vēstulē birojam (*lietas 2.sējuma 107.–109.lapa*) norāda, ka tās ekspertu ieskatā mobilo sakaru bāzes staciju skaits noteiktos diapazonos pats par sevi nenodrošina labāku pakalpojumu pieejamību un kvalitāti. Pastāv vienlīdz liela iespēja, ka pasūtītāja objektiem tuvāk vai ar stiprāku signāla līmeni darbojas bāzes stacijas pretendentam ar mazāku bāzes staciju skaitu. Ievērojamais katra Latvijas mobilo sakaru operatora pakalpojumu lietotāju skaits apliecina, ka šobrīd valstī nepastāv būtiskas atšķirības šo pakalpojumu pieejamībā vai kvalitātē. Iemesli, kādēļ bāzes staciju skaits ir lielāks vai mazāks, var būt dažādi un ir vienīgi katra mobilo sakaru operatora kompetencē. Bāzes staciju skaits kā kvalitātes vērtējums nav iekļauts ne normatīvajos aktos, ne kvalitātes pārskatos, jo šis lielums nenosaka tīkla kvalitāti.

[25.2] Biedrība „Latvijas informācijas un komunikāciju tehnoloģijas asociācija" 2018.gada 27.septembra vēstulē birojam (*lietas 1.sējuma 162.–166.lapa)* paskaidro, ka Latvijā nav noteiktas prasības attiecībā uz mobilo sakaru tīkla pārklājuma vai pieejamības pamatkritērijiem, un līdz ar to katrs operators tos nosaka pēc saviem ieskatiem. Pakalpojuma pieejamību raksturo mobilā tīkla pārklājums, respektīvi, radiopārklājuma elektromagnētiskā signāla līmenis noteiktā ģeogrāfiskā vietā. Radiotīkla pārklājumu nodrošina mobilā tīkla bāzes stacijas. Bezvadu elektroniskajos sakaros viens no galvenajiem tehniskajiem parametriem ir elektromagnētiskā signāla jaudas līmenis. Valstiskā vai nozares līmenī nav noteikti obligāti piemērojamie elektromagnētiskā signāla jaudas līmeņi, tādēļ dažādu operatoru uzskati par konkrētā vietā pieejamo teicama vai laba pārklājuma līmeni vai pārklājumu vispār var atšķirties. Praksē noteiktās ģeogrāfiskās vietās pastāv visai nozīmīgas pakalpojuma pieejamības atšķirības starp dažādiem operatoriem, līdz ar to mobilo sakaru pakalpojumu iepirkumos pamatoti tiek iekļauti sakaru pārklājumu, pieejamības un kvalitātes kritēriji. Visobjektīvākais veids, kā nodrošināt pakalpojumu pieejamības kvalitatīvo rādītāju novērtēšanu, ir attiecīgo pretendentu pārklājuma un pakalpojuma pieejamības mērījumi visās

pasūtītājam nepieciešamās vietās. Vienlaikus, atsaucoties uz publiski pieejamo informāciju, biedrība norāda, ka kritērijs – attālums līdz bāzes stacijai – ir arī nozarē pieņemts pakalpojumu pieejamības rādītājs. Gala iekārtas attālums līdz bāzes stacijai ietekmē saņemto mobilo sakaru kvalitatīvos rādītājus, līdz ar to bāzes staciju skaits konkrētā teritorijā, sagrupēts pēc vienotiem kritērijiem (piemēram, radiofrekvenču diapazona), ir viegli salīdzināms pakalpojuma pieejamības rādītājs, sevišķi iekštelpās. Lai nodrošinātu stabilu iekštelpu pārklājumu, operatori papildus uzstāda lielās bāzes stacijas vai veido papildu mazo šūnu tīklu (mazās jaudas stacijas). Abas šīs iespējas palielina attiecīgā operatora bāzes staciju blīvumu konkrētā ģeogrāfiskā teritorijā. No tehniskā viedokļa bāzes staciju skaits ir viens no būtiskākajiem kritērijiem mobilo sakaru pieejamības nodrošināšanai. Radiopārklājumu ietekmē arī citi tehniskie parametri, piemēram, antenas veids, uzstādīšanas vietas parametri, iekārtu parametri, tomēr šo kritēriju ietekme ir relatīvi mazāka un minētā informācija nav publiski pieejama.

[25.3] Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija 2019.gada 22.maija atbildē (*lietas 1.sējuma 167.–168.lapa*) norāda, ka, atbilstoši kompetencei veicot interneta pakalpojumu kvalitātes mērījumus, netiek analizēta bāzes staciju skaita ietekme uz interneta pakalpojumu pieejamību. Kopumā bāzes staciju skaits tieši neietekmē interneta pakalpojuma kvalitātes rādītājus, tomēr bāzes staciju skaits atkarībā no dažādiem citiem faktoriem, piemēram, bāzes stacijās izvietoto antenu atbalstītajiem radiofrekvenču diapazoniem, ietekmēs gan interneta pakalpojumu kvalitātes rādītājus, gan radio pārklājumu. Komisija norāda, ka nav viennozīmīga kritēriju kopuma mobilo elektronisko sakaru pakalpojuma pieejamības vērtēšanai. Atbilstošo rādītāju vērtējuma nozīmīgums atkarīgs no konkrēta mobilo elektronisko sakaru pakalpojuma tehniskajām iespējām, lietotāja vēlmēm un nepieciešamības, kā arī elektronisko pakalpojumu saņemšanas vietas.

[25.4] VAS „Elektroniskie sakari" norāda (*lietas 1.sējuma 169.–170.lapa*), ka, tās ieskatā, nav lietderīgi noteikt vienotus piedāvājuma izvērtēšanas kritērijus publiskajos iepirkumos mobilo sakaru pakalpojumu pieejamības un kvalitātes nodrošināšanai, katram pasūtītājam jānosaka piedāvājuma izvērtēšanas kritēriji saskaņā ar Publisko iepirkumu likumā noteikto. Radio pārklājuma noteikšanai pielieto gan radiosignāla mērījumus, gan specializētus mobilo sakaru tīklu plānošanas rīkus elektromagnētisko viļņu izplatīšanās paredzēšanai. Bāzes staciju skaits ir attiecināms uz radio pārklājumu raksturojošiem rādītājiem un tīkla kapacitātes plānošanu. Radio pārklājumu raksturo un var ietekmēt arī citi tehniskie parametri, piemēram, radiosignāla izstarojuma parametri, antenas veids un uzstādīšanas vieta, radioiekārtas tehniskie parametri. Ņemot vērā minēto, pauž viedokli, ka bāzes staciju skaits ir viens no mobilo sakaru pakalpojumu pieejamības objektīviem rādītājiem, bet ne vienīgais.

[25.5] Lietas materiālos atrodas arī Rīgas Tehniskās universitātes profesora /pers. G/ 2019.gada mobilo elektronisko sakaru infrastruktūras un pakalpojumu kvalitātes analīze (*lietas 2.sējuma 118.–124.lapa*), kas veikta, balstoties uz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija mērījumu datiem par 2015.–2017.gadu un 2018.gada pirmo pusi par SIA „BITE Latvija", SIA „Tele2" un SIA „Latvijas Mobilais Telefons" sniegto pakalpojumu kvalitāti. Analīzes rezultātā secināts, ka katram mobilo elektronisko sakaru operatoram kvalitatīva pārklājuma nodrošināšanai nepieciešamo bāzes staciju skaitu ietekmē vairāki faktori: mobilo elektronisko sakaru operatora izmantotā tehnoloģija; tīkla plānojums, tostarp bāzes staciju izvietojums un skaits; apkārtējās vides raksturs, reljefs, signāla traucējošie un slāpējošie faktori ap bāzes stacijām; radiosignāla izstarojuma parametri (nesējfrekvence, radiofrekvenču joslas platums un modulācija, efektīvi izstarotā jauda); radioiekārtas tehniskie parametri. Tā kā bāzes staciju skaits ir tikai viens no vairākiem kvalitātes rādītājiem, tas pats par sevi neliecina par kvalitatīvāku pakalpojumu.

[26] No iepriekš minētā izriet, ka, lai arī sakaru nozarē nepastāv vienprātība par to, kas būtu atzīstams par galveno vai izšķirošo mobilo sakaru pieejamības vērtēšanas kritēriju, bāzes staciju skaits noteiktos radiofrekvenču diapazonos nevienā no sniegtajiem viedokļiem netiek atmests kā nesaistīts pakalpojuma kvalitātes kritērijs.

No speciālistu skaidrotā izriet, ka bez bāzes stacijām tīkla pārklājums kā tāds nevar pastāvēt. Tādējādi arī lielāks bāzes staciju skaits konkrētu radiofrekvenču spektra diapazona ietvaros vispārīgi ļauj ar lielāku pārliecību uzskatīt, ka tiek nodrošināts plašāks tīkla pārklājums, pat ja vairākas bāzes stacijas atrodas vienā lokācijas vietā, jo tas kalpo kā drošības garants gadījumā, ja kādas bāzes stacijas darbība tiktu traucēta. Lai arī pieteicējas norāda, ka mazāks bāzes staciju skaits ne vienmēr liecina par mazāku mobilo sakaru tīkla pārklājumu, arī pieteicējas būtībā nenoliedz, ka bāzes staciju skaits objektīvi var ietekmēt pārklājuma kvalitāti.

Līdz ar to, nenoliedzot, ka līdzās bāzes staciju skaitam mobilo sakaru kvalitāti ietekmē arī virkne citu apstākļu un tādu pašu mobilo sakaru kvalitāti, iespējams, var nodrošināt arī ar citiem līdzekļiem, secināms, ka konkrētajā gadījumā nav pamata pārmest pasūtītājai, ka tā iepirkuma nolikumā ietvērusi ar iepirkuma mērķi nesaistītas prasības. Pasūtītājas noteiktie kritēriji kopumā ir tādi, kas pasūtītājai ļauj izdarīt secinājumu par tīkla pārklājuma nodrošināšanu.

[27] Lai pārliecinātos, ka pasūtītāja konkrētās uz iepirkuma priekšmetu vispārīgi attiecināmās prasības neizmanto, lai radītu nepamatotas priekšrocības kādam no pretendentiem, Augstākā tiesa šajā lietā pagaidu aizsardzības ietvaros ir atzinusi, ka jāpārbauda, vai ir pamats uzskatīt, ka pasūtītājas rīcībā objektīvi bija citi efektīvāki līdzekļi, lai pārliecinātos par pretendentu mobilo sakaru tīkla pārklājumu un līdz ar to – piedāvājumu atbilstību iepirkuma mērķim. Ja būtu konstatējams, ka pasūtītājas rīcībā objektīvi bija konkurenci mazāk ierobežojoši un vismaz tikpat efektīvi un viegli pielietojami līdzekļi, lai pārliecinātos par pretendentu piedāvājumu atbilstību, bet pasūtītāja tos neizskaidrojumu iemeslu dēļ nav izvēlējusies, tas varētu liecināt, ka pasūtītāja ar strīdus prasībām, iespējams, centusies radīt nepamatotas priekšrocības kādam konkrētam piegādātājam (*sk. Augstākās tiesas lēmuma šajā lietā 13.punktu*).

Vienlaikus minētais secinājums nav interpretējams tādējādi, ka tiesai tiesvedības laikā būtu jāpārbauda jebkura no pieteicēju piedāvātajām alternatīvajām pakalpojuma pieejamības vērtēšanas iespējām, kādas plaši izskanēja tiesas sēdē, it īpaši no SIA „Tele2" puses, pēc pagaidu aizsardzības šajā lietā. Jāpiekrīt birojam, ka tas nav tiesvedības uzdevums. Ne pretendentam, ne arī tiesai nav pamata diktēt pasūtītājam, kādi kvalifikācijas un piedāvājumu novērtējuma kritēriji iekļaujami iepirkuma dokumentācijā, ciktāl pasūtītāja noteiktie kritēriji kopumā ir vērsti vienīgi uz iepirkuma mērķa sasniegšanu. Turklāt arī šajā ziņā uz pieteicējām attiecas tiesas iepriekš norādītais, ka visi iebildumi ir izsakāmi apstrīdēšanas procesa ietvaros birojam, kas vienlaikus nodrošina arī kvalitatīvāku un vispusīgāku diskusiju tiesā.

[28] Konkrētajā gadījumā tiesa pieteicēju apstrīdēšanas procesā un pieteikumos norādītās alternatīvās iespējas neuzskata par līdzvērtīgu veidu, kādā pasūtītājai būtu iespējams tikpat efektīvi pārliecināties par piedāvājuma atbilstību pasūtītājas vajadzībām.

[28.1] Lielākā daļa no tām ir saistīta ar informācijas par tehnisko nodrošinājumu un tīkla pārklājumu iegūšana no pašiem mobilo sakaru operatoriem.

Lai arī vispārīgi nevar noliegt, ka informācija no pašiem mobilo sakaru operatoriem varētu sniegt priekšstatu par šo operatoru pakalpojuma atbilstību pasūtītājas vajadzībām, jāņem vērā, ka šāda veida novērtējums būtībā prasītu pasūtītājai paļauties uz pretendenta apgalvoto. Savukārt, paļaujoties vienīgi uz pretendenta norādītajām ziņām, pasūtītājai nāktos uzņemties risku, ka piedāvājums faktiski tomēr var neatbilst pasūtītājas vajadzībām. Ne tiesa, ne arī pretendents nevar uzspiest pasūtītājai uzņemties šādu risku. Pasūtītajai ir tiesības noteikt tādus iepirkuma kvalifikācijas un vērtēšanas kritērijus, kas pēc iespējas ļauj izslēgt šaubas par neatbilstoša piedāvājuma iespējamību.

Tas, ka citu pasūtītāju rīkotajos iepirkumos šādi kvalifikācijas un piedāvājumu novērtēšanas kritēriji tiek noteikti, nenozīmē, ka pasūtītājai arī

konkrētajā gadījumā būtu pienākums iepirkumā paļauties uz pašu mobilo sakaru operatoru sniegto informāciju. Kā pamatoti norādīts VAS „Elektroniskie sakari" sniegtajā viedoklī (*sk. šā sprieduma 25.4.punktu*), nav lietderīgi noteikt vienotus piedāvājuma izvērtēšanas kritērijus publiskajos iepirkumos mobilo sakaru pakalpojumu pieejamības un kvalitātes nodrošināšanai. Katram pasūtītājam ir tiesības noteikt piedāvājuma izvērtēšanas kritērijus atbilstoši savām vajadzībām un pieejamiem resursiem šo kritēriju pārbaudei.

[28.2] Pieteicējas, citstarp atsaucoties arī uz citu pasūtītāju rīkotajos iepirkumos izmantoto praksi, norāda, ka pasūtītāja pretendentu tīkla pārklājumu varēja novērtēt, pārliecinoties par mobilā elektronisko sakaru tīkla radiopārklājumu un interneta pakalpojumu kvalitāti konkrētā vietā (proti, veicot praktisku pārbaudi).

Vispārīgi tiesa piekrīt, ka šāda pieeja varētu būt efektīva tāda veida iepirkumā, kurā pasūtītāja vajadzība pēc mobilo sakaru pakalpojumiem aptvertu salīdzinoši nelielu konkrētu teritoriju vai objektu. Tā tas, piemēram, varētu būt lietā izskanējušā piemērā par mobilo sakaru pakalpojumu iegādes iepirkumu Tallinas pilsētā. Līdzīgs jautājums risināts arī administratīvās lietas ietvaros Nr.A420176416 par mobilo sakaru pakalpojumiem Salaspils novada pašvaldības iestādēm, kur Administratīvā rajona tiesa ar 2016.gada 17.novembra spriedumu prasību par bāzes staciju skaitu visā Latvijas teritorijā atzina par neatbilstošu.

Konkrētajā gadījumā jāņem vērā, ka iepirkuma mērķis ir mobilo sakaru pakalpojumu iegāde virknei iestāžu, tostarp Valsts augu aizsardzības dienestam, Lauku atbalsta dienestam, Pārtikas un veterinārajam dienestam un Valsts meža dienestam. Šo iestāžu funkcijas ir saistītas ar izbraukumiem visā Latvijas teritorijā, tāpēc pasūtītājas mērķu sasniegšanai iepērkamajam pakalpojumam jābūt pieejamam pilnīgi visā Latvijas teritorijā, neidentificējot konkrētas šīs teritorijas daļas.

Šādos apstākļos, lai pieteicēju ierosinātajā veidā pretendentu piedāvājumu pārbaude objektīvi atspoguļotu piedāvājumu atbilstību pasūtītājas vajadzībām, pasūtītājai būtu jāveic apjomīgi (laika un cilvēkresursu ziņā) pārbaudes pasākumi dažādās Latvijas vietās. Jautājums par to, vai šāda tīkla pārklājuma pārbaude varētu būt pasūtītāja spējām un vajadzībām atbilstoša, primāri ir pašas pasūtītājas ziņā. Tiesai nav pamata uzspiest pasūtītājai tādus kvalifikācijas un piedāvājuma novērtēšanas kritērijus, kuru pārbaude prasītu no pasūtītājas ievērojami lielākus resursus nekā tos, ko pasūtītāja iecerējusi tam veltīt un kas no pasūtītāja būtu saprātīgi sagaidāmi. Minētos secinājumus neietekmē tas, ka kāds cits pasūtītājs tāda veida publiskajā iepirkumā, kurā būtiski iepirkt mobilos sakarus ar tīkla pārklājumu visā Latvijas teritorijā, ir izmantojis konkrēto vērtēšanas modeli.

[28.3] Kā vēl viens no iespējamiem veidiem tika norādīta Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas veiktie mobilo sakaru pakalpojumu kvalitātes mērījumi attiecībā uz mobilas balss telefonijas un mobila interneta pakalpojumiem.

Kā izriet no iepirkuma nolikuma 3.6.punktā ietvertā regulējuma, minētā informācija jau tiek ņemta vērā, novērtējot pakalpojuma pieejamības radītājus (P2 kritērija 71.–77.punkts), tādējādi pasūtītājai nav pamata pārmest, ka tā ignorē Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas veiktos pakalpojuma kvalitātes mērījumus. No pieteicēju iebildumu būtības izriet, ka šie pakalpojuma kvalitātes mērījumi varētu būt vienīgie vai punktu ziņā izšķirošie, tomēr, kā izriet no Elektronisko sakaru pakalpojumu kvalitātes pārskata par 2018.gadu (*https://www.sprk.gov.lv/sites/default/files/editor/ESPD/Faili/Parskati/KVALITATESPARSKATS2018.pdf, aplūkots 2020.gada 26.jūnijā*), balss telefonijas pakalpojuma mērījumos regulators elektronisko sakaru tīkla mēriekārtas galvenokārt izvieto VAS „Latvijas Pasts" pasta nodaļas ēkās, tātad blīvāk apdzīvotās vietās, arī interneta pakalpojuma kvalitātes mērījumi pārsvarā veikti apdzīvotās ģeogrāfiskās vietās, līdz ar to, ņemot vērā pasūtītājas vajadzības, ir objektīvi saprotama pasūtītājas vēlme vērtēt mobilo sakaru tīkla nodrošinājuma rādītājus.

[29] Apkopojot iepriekš minēto, tiesa konstatē, ka iepirkuma nolikuma P2 kritērija 64.–69.punktā ietvertās prasības ir objektīvi saistītas ar iepirkuma mērķi un nav pamata uzskatīt, ka to izvirzīšanas patiesais mērķis bijis nepamatotu priekšrocību nodrošināšana konkrētam piegādātājam. Novērtējot pieteicēju iebildumus, nav konstatējams cits līdzvērtīgs veids, kādā pasūtītājai būtu iespējams tikpat efektīvi pārliecināties par piedāvājumu atbilstību pasūtītājas vajadzībām.

Šādos apstākļos pieteicēju argumenti, ka tās faktiski spēj nodrošināt tādas pašas kvalitātes pakalpojumu ar mazāk bāzes stacijām nekā ir konkurentu rīcībā, ir otršķirīgi strīdus nolikuma prasību tiesiskuma novērtējumā. Šie argumenti attiecas uz piedāvātā pakalpojuma kvalitāti pēc būtības, nevis pasūtītāja iespējām iepirkuma procedūras ietvaros pārliecināties par to. Savukārt tieši šīm pasūtītāja iespējām ir nozīme, izvērtējot vai strīdus prasības faktiski nav vērstas uz nepamatotu konkurences ierobežošanu.

Tāpat minēto iemelsu dēļ nav pamata uzskatīt, ka par strīdus prasību izpildi piešķiramie punkti (to īpatsvars pret kopējo punktu skaitu) liecinātu par pasūtītājas favorītismu. Tiesa norāda, ka, izvēloties saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu, līgumslēdzējas iestādes var ne tikai brīvi izvēlēties līguma piešķiršanas kritērijus, bet arī noteikt to sadalījuma koeficientus, ar nosacījumu, ka tie ļauj īstenot kopēju vērtējumu kritērijiem, kas tiek piemēroti, lai identificētu saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu (*sk. Eiropas Savienības Tiesas 2005.gada 27.oktobra sprieduma lietā C-234/03 68.punktu*). Līdz ar to tieši pasūtītājas rīcības brīvība ir noteikt tādus saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma vērtēšanas kritērijus un saistībā ar to piešķiramo punktu īpatsvars, ar kuriem tā uzskata, ka spēs iegādāties tās vajadzībām visatbilstošāko un saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu. Konkrētajā gadījumā strīdus prasību noteikšana un saistībā ar to piešķiramo punktu īpatsvars ir tieši vērsts uz pasūtītāja vajadzībai atbilstoša piedāvājuma saņemšanu, vienlaikus cenšoties panākt līdzsvaru starp vēlamo pakalpojuma kvalitāti un cenu. Turklāt, kā jau konstatēts iepriekš, pieteicējas apstrīdēšanas procesa ietvaros nav izteikušas iebildumus par citu iepirkuma nolikuma prasību formālo raksturu vai neatbilstību.

Savukārt pieteicēju iebildumi par Latvijā kopumā izveidojušos situāciju mobilo sakaru iepirkumos, kuros bāzes staciju skaits ir izvirzīts kā vērtēšanas kritērijs, nav šīs tiesvedības priekšmets. Lai uzlabotu un atvieglotu mobilo sakaru iepirkumus, pieteicējas nav ierobežotas nozares organizācijas ietvaros veicināt vadlīniju izstrādi iepirkumu veikšanai un līgumu slēgšanai, kas tostarp atvieglos arī pasūtītāja iepirkuma nolikuma prasību izstrādi un piedāvājumu izvērtēšanu.

[30] Papildus SIA „Tele2" ir izteikusi iebildumus par pasūtītājas pamatojumu punktu skaita diferencēšanai pēc bāzes staciju tipiem.

Tiesa norāda, ka attiecīgie iebildumi ir vispārīgi un nav atbilstoši pamatoti. Kā norādījusi pasūtītāja, tai ir nepieciešama pakalpojumu pieejamība gan pilsētā, gan lauku apvidos, tāpat tās rīcībā ir dažādas vecuma un tehnoloģiju tīkla mobilās iekārtas, kas nozīmē, ka ne visas iekārtas spēj darboties visās pieejamajās radiofrekvenču joslās. Tādējādi tiesas vērtējumā punktu skaita diferencēšana pēc bāzes staciju tipiem ir saistīta ar iepirkuma priekšmetu un ir loģiski pamatota. Arī no pieteicēju pieteikumos ietvertajiem argumentiem, kā arī speciālistu skaidrotā izriet, ka izvēlētajām radiofrekvenču spektra diapazoniem ir nozīme.

[31] Savukārt SIA „BITE Latvija" ir izteikusi atsevišķu iebildumu par konkursa nolikuma P2 kritērija 70.punktu, kurā paredzēts vērtēt pakalpojuma pieejamību pēc pretendenta klientu apkalpošanas punktu skaita Latvijā. No SIA „BITE Latvija" argumentu būtības izriet, ka SIA „BITE Latvija" minēto prasību uzskata par nevajadzīgu, jo visus pakalpojumus ir iespējams nodrošināt attālināti.

Šajā sakarā pasūtītāja ir norādījusi, ka tai ir svarīgi, lai iestāžu darbinieku ikdienas pienākumu pildīšana netiktu traucēta un pakalpojumi būtu pieejami visā valsts teritorijā ar visaugstāko kvalitāti un servisu. Attiecīgi ir svarīgi, lai iestādes darbinieki jautājumu gadījumos, kurus noteiktā situācijā varētu sniegt tikai klātienē (piemēram, nepieciešamība nomainīt bojātu SIM karti vai palīdzība telefona vai planšetes konfigurēšanā), varētu vērsties

klientu centros pēc palīdzības un risinājums tiktu rasts un palīdzība sniegta pēc iespējas īsākā laikā. Tam nav saistības ar centralizētu vai attālinātu klientu apkalpošanu, kas minētajā piemērā vai citos līdzīgos gadījumos nav iespējama.

Tiesas vērtējumā minētā prasība ir saistīta ar iepirkuma priekšmetu, kā arī tiesai nav objektīva pamata apšaubīt šādu pasūtītājas vēlmi. Tas, kādā veidā pasūtītāja dod priekšroku saņemt mobilo sakaru operatoru piedāvātos pakalpojumus – attālināti vai klātienē klientu apkalpošanas punktā, pēc būtības ir ērtības jautājums un atstājams vien pašas pasūtītājas ziņā. Šāda prasība pati par sevi arī nerada nepamatotu konkurences ierobežojumu iepirkumā, jo attiecīgajā pozīcijā iegūstami vien 10 punkti, kas ir mazāk nekā 3 procenti no kopumā iegūstamā punktu skaita.

[32] Rezumējot iepriekš minēto, tiesa nekonstatē, ka iepirkuma nolikuma prasības, pret kurām pieteicējas izteikušas iebildumus abas kopā vai katra atsevišķi, būtu prettiesiskas. Attiecīgu pieteicēju pieteikumi par biroja lēmuma, ar kuru strīdus prasības atstātas negrozītas, atzīšanu par prettiesisku ir noraidāmi kā nepamatoti.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.–251.pantu un Publisko iepirkumu likuma 72.panta otro daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

Noraidīt SIA „BITE Latvija" pieteikumu par Iepirkumu uzraudzības biroja iesniegumu izskatīšanas komisijas 2019.gada 29.augusta lēmuma Nr.4?1.2/19?119 atzīšanu par prettiesisku.

Noraidīt un SIA „Tele2" pieteikumu par Iepirkumu uzraudzības biroja iesniegumu izskatīšanas komisijas 2019.gada 29.augusta lēmuma Nr.4?1.2/19?119 atzīšanu par prettiesisku.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese A.Putniņa
Tiesnesis R.Dončenko
Tiesnese D.Lubāne